

Declaración da Sorbona

Declaración conxunta para a harmonización do deseño do Sistema de Educación Superior Europeo

(a cargo dos catro ministros representantes de Francia, Alemaña, Italia e o Reino Unido)

A Sorbona, París, 25 de maio de 1998

Recentemente, o proceso europeo deu pasos de extremada importancia. A pesares da relevancia que isto ten, non deberíamos esquecer que ó falar de Europa non só deberíamos referirnos ó euro, ós bancos e á economía, senón que tamén debemos pensar nunha Europa de coñecementos. É deber noso consolidar e desenvolver as dimensións intelectuais, culturais, sociais e técnicas do noso continente. Estas foron modeladas, en gran medida, polas universidades, quenes aínda desempeñan un papel imprescindíbel no seu desenvolvemento. As universidades orixináronse en Europa hai uns tres cuartos de milenio. Os nosos catro países posúen algunhas das máis antigas, as cuais celebran actualmente importantes aniversarios, como é hoxe o caso da Universidade de París.

En aqueles tempos, os estudantes e os académicos adoitaban circular libremente e difundían con rapidez os seus coñecementos por todo o continente. Na actualidade, gran número dos nosos estudantes aínda se gradúa sen ter tido a oportunidade de realizar un período de estudos ó outro carón das fronteiras nacionais. Achégase un tempo de trocos para as condicións educativas e laborais, unha diversificación do curso das carreiras profesionais, no que a educación e a formación continua tórnase unha obriga evidente. Debemos ós nosos estudantes e á sociedade no seu conxunto un sistema de educación superior que lles ofrezca as mellores oportunidades para buscar e atopar o seu propio ámbito de excelencia. Un área europea aberta á educación superior trae consigo unha gran riqueza de proxectos positivos, sempre respectando a nosa diversidade, pero require, por outra parte, o esforzo continuo que permita rematar coas fronteiras e desenvolver un marco de ensino e aprendizaxe. Espérase que, de agora en adiante, éste favoreza unha mobilidade e unha cooperación máis estreitas. O recoñecemento internacional e o atractivo potencial dos nosos sistemas residen nas facilidades de comprensión que éstos ofertan no concerniente tanto ós seus aspectos internos como externos.

Semella estar emerxendo un sistema composto de dous ciclos, universitario e de posgrao, que servirá de pedra angular á hora de establecer as comparacións e equivalencias a escala internacional. Gran parte da orixinalidade e flexibilidade deste sistema acadaráse mediante o sistema de créditos, como no sistema ECTS, (Sistema Europeo de Transferencia de Créditos) e semestres. Isto permitirá a convalidación dos créditos obtidos para aqueles que escollan unha educación inicial ou continua nalguna das universidades europeas e, asimesmo, teñan intención de obter unha titulación. De facto, os estudantes deberían ser capaces de acceder ó mundo académico en calquera momento da súa vida profesional e dende diversos campos. Deberíase facilitar ós universitarios o acceso á gran variedade de programas, a oportunidades para levar ó cabo estudos multidisciplinares, ó perfeccionamiento de idiomas e á habilidade para utilizar as novas tecnoloxías informativas. Cómpre o recoñecemento internacional da titulación de primeiro ciclo coma un nivel de calificación apropiado para o éxito desta iniciativa, na que desexamos ofertar unha visión clara de todos os nosos esquemas de educación superior.

No ciclo de posgrao cabería a elección entre unha titulación de máster de curta duración e unha titulación de doutorado máis extensa, coa posibilidade de cambiar entre un e outro. En ámbalas dúas titulacións de posgrao, poríase o énfase apropiado tanto na investigación como en el traballo autónomo. Tanto no nivel universitario como no de posgrado, animaríase ós estudantes a pasar un semestre, como mínimo, en universidades ubicadas fóra dos seus países. Así mesmo, habería máis personal docente e adicado á investigación realizando as súas actividades profesionais noutros países europeos diferentes ós de orixe. O apoio crecente á Unión Europea, no que a mobilidade de estudantes e profesores concerne, debería aproveitarse ó máximo. Moitos países, non só europeos, tomaron plena conciencia da necesidade de fomentar dita evolución.

As conferencias de reitores europeos, presidentes universitarios, e grupos de expertos e académicos dos nosos respectivos países embarcáronse na tarefa de análise destes obxectivos. O ano pasado, en Lisboa, acordouse unha convención que recoñece as calificacións obtidas en educación superior en Europa dentro do campo académico. A convención estableceu unha serie de requisitos básicos e recoñeceu a cada país o dereito a tomar parte nun proxecto aínda máis constructivo. Apoiándonos nestas conclusións, podemos levar ó cabo unha mellora e chegar máis lonxe.

Actualmente xa existen máis puntos en común para o recoñecemento mutuo das titulacións de educación superior en cuanto a propósitos profesionais a través das respectivas directrices da Unión Europea. Os nosos gobernos, con todo, aínda teñen que desempeñar un papel significativo mediante a promoción de medios que permitan a convalidación dos coñecementos adquiridos e o mellor recoñecemento das respectivas titulacións. Esperamos que todo isto promova máis acordos interuniversitarios.

La harmonización progresiva do marco xeral das nosas titulacións e ciclos pode acadarse a través da consolidación da experiencia xa existente, as titulacións conxuntas, as iniciativas piloto e os diálogos nos que nos involucremos todos. Pola presente, ofrecemos o noso compromiso para a promoción dun marco común de referencia adicado a mellorar o recoñecemento externo e facilitar tanto a mobilidade estudantil como as oportunidades de emprego. O aniversario da Universidade de París, hoxe aquí na Sorbona, ofrécenos unha oportunidade solemne de participar nunha iniciativa de creación dunha zona Europea adicada á Educación Superior, onde as identidades nacionais e os intereses comúns podan relacionarse e reforzarse para o beneficio de Europa, dos seus estudantes e en xeral dos seus cidadáns.

Dirixímonos a outros estados membros da Unión Europea e a outros países europeos para que se unan a nós nesta iniciativa, así como a toda-las universidades europeas para que se consolide la presencia de Europa no mundo a través da educación continua e actualizada que se ofrece ós seus cidadáns.

Claude Allègre (Ministro de Investigación Educativa Nacional e Tecnoloxía, Francia) Tessa Blackstone (Ministro de Educación Superior, Reino Unido) Luigi Berlinguer (Ministro de Educación Pública, Universidade e Investigación, Italia) Jürgen Rüttgers (Ministro de Educación, Ciencias, Investigación y Tecnoloxía, Alemania)